

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
ТУРИСТИЧНА КАРТОГРАФІЯ

підготовки	Бакалавр
спеціальності	242 Туризм
освітньо-професійної програми	Туризм

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «ТУРИСТИЧНА КАРТОГРАФІЯ»
підготовки бакалавра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності
242 Туризм, за освітньо-професійною програмою Туризм.

Укладач: Гринасюк Анастасія Русланівна, асистент кафедри туризму та
готельного господарства, кандидат географічних наук.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
туризму та готельно-ресторанного господарства
протокол № 1 від 30 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Ільїн Л.В.

I. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Нормативна
Модулів – 3		Рік підготовки – 1
Змістових модулів – 3		Семестр – 1
ІНДЗ: є		Лекції – 22 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні – 24 год.
Тижневих годин: аудиторних – 2,5	Бакалавр	Самостійна робота – 66
		Консультації – 8
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Гринасюк Анастасія Русланівна, кандидат географічних наук

Контактна інформація викладача:

Телефон 0660892002

Електронна пошта: Hrynasiuk@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С, ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – туризму та готельного господарства

Факультет – географічний

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Як навчальна дисципліна «Туристична картографія» вивчається студентами підготовки «Бакалавра» за освітньою програмою «Туризм» на другому курсі відповідно до стандартів підготовки фахівців спеціальності 242 «Туризм».

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з теорії та практики: «Основи туризмознавства», «Історія туризму та систем гостинності», «Екскурсознавство і музеєзнавство».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є визначення місця і ролі туристської картографії в системі географічних та суміжних наук.

Для досягнення мети необхідно виконати такі завдання:

- дати уявлення студентам про різноманітність видів географічних карт, зокрема туристських, методах і прийомах роботи з ними;
- сформулювати навички роботи з літературними і картографічними джерелами з прогнозування та планування перспективних напрямків туризму і відпочинку в регіонах;
- проектувати туристичні маршрути, екологічні стежки тощо.

Після засвоєння програми курсу студенти повинні *знати*:

- сучасні теоретичні концепції картографії;
- види і типи загальногеографічних, тематичних і спеціалізованих карт;
- основні способи картографічного зображення;
- способи складання туристичних карт, принципи їх оформлення;
- основні способи видання і розмноження карт;
- методи використання карт у науково-практичних дослідженнях;

– можливості та напрями застосування в картографії комп'ютерних методів, геоінформаційних технологій, засобів телекомунікацій, перспективи розвитку.

Після засвоєння програми курсу студенти повинні *вміти*:

- складати програми туристських карт та атласів;
- виконувати складання карт на рівні авторських оригіналів;
- здійснювати підбір джерел для картографування, включаючи аерокосмічні матеріали;
- розробляти легенду карт і вибирати способи зображення;
- оцінювати якість карт та інших картографічних джерел;
- застосовувати основні методи комп'ютерного складання та аналізу карт.

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення дисципліни студенти мають здобути наступні практичні навички та уміння:

Загальні компетентності:

ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

ФК 21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

Результати навчання:

РН 3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

РН 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;

РН 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;

РН 18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;

РН 22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	См. роб.	Консул.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Вступ до дисципліни «Туристська картографія»						
Тема 1. Картографія як наука. Основні поняття та терміни курсу «Туристична картографія»	10	2	2	6	-	3
Тема 2. Класифікація географічних карт	9	2	2	4	1	3
Разом за модулем 1	19	4	4	10	1	6
Змістовий модуль 2. Карта – оглядово-знакова модель						
Тема 3. Математична основа карт	11	2	2	6	1	3
Тема 4. Елементи карти. Класифікація проєкцій	10	2	2	6	-	3
Тема 5. Способи картографічного зображення	11	2	2	6	1	3

різних явищ						
Тема 6. Зображення рельєфу на карті.	11	2	2	6	1	3
Разом за модулем 2	43	8	8	24	4	18
Змістовий модуль 3. Методика використання карт						
Тема 7. Оглядові загальногеографічні, тематичні та топографічні карти	10	2	2	6	-	3
Тема 8. Супутникові знімки. Спеціалізоване програмне забезпечення	11	2	4	6	1	5
Тема 9. Методика вивчення території по топографічних картах	11	2	2	6	1	3
Тема 10. Методика вивчення території по туристських картах	11	2	2	6	1	3
Тема 11. Вивчення території за спеціалізованими туристськими картами	11	2	2	6	1	3
Разом за модулем 3	54	10	12	32	5	17
ІНДЗ						5
Всього годин:	120	22	24	66	8	40

6. Завдання для самостійного опрацювання

№	Тема	Кількість годин
1.	Основні поняття та терміни курсу «Туристична картографія»	6
2.	Класифікація географічних карт. Використання загальних та спеціалізованих туристських карт.	4
3.	Математична основа карт	6
4.	Елементи карти. Класифікація проєкцій	6
5.	Способи картографічного зображення різних явищ. Картодіагами і картограми	6
6.	Зображення рельєфу на карті	6
7.	Оглядові загальногеографічні, тематичні та топографічні карти	6
8.	Супутникові знімки. Спеціалізоване програмне забезпечення	6
9.	Методика вивчення території по топографічних картах	6
10.	Методика вивчення території по туристських картах	6
11.	Вивчення території за спеціалізованими туристськими картами	6
	Всього годин	66

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (мах = 40 балів)											Модульний контроль/залік (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів	
Модуль 1											Модуль 2	Модуль 3			100
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3					ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	5	20	20	20	
3	3	3	3	3	3	3	5	3	3	3					

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються „Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eunu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Терміни здачі практичних робіт, ІНДЗ, самостійної роботи повідомляє викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перекладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни «Туристична картографія» узгоджується з політикою ЗВО.

ІНДЗ передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх при вирішенні конкретних виробничих ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами. ІНДЗ видається студенту викладачем на початку семестру. Студент повинен надати ІНДЗ для перевірки при оцінці проміжних знань (модульного контролю). Оцінка за виконання ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Тематика ІНДЗ

1. Карти туристсько-рекреаційного потенціалу регіону: методика розробки.
2. Карты туристської інфраструктури: тематичні групи, методика розробки.
3. Типологічні карти центрів туризму: методика розробки.
4. Карты туристських маршрутів: методика розробки, аналіз карт.
5. Карты туристських послуг: сюжети, методика розробки.
6. Методика картографічного дослідження конкретної теми (на вибір).
7. Картографічне забезпечення (вибір карт, розробка сюжетів) конкретної теми географічного дослідження (на вибір).

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. В білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульної контрольної роботи і додаються бали, набрані на екзамені. Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Перелік питань до заліка

1. Визначення поняття «картографія». Географічна, туристська картографія.
2. Карта – оглядово-знакова модель. Класифікація географічних карт: за масштабом і просторовому охопленню, за змістом.
3. Загальні туристські карти: оглядові, карти-схеми маршрутів, плани міст, туристські атласи міст.
4. Спеціалізовані туристські карти: пропаганди і популяризації туризму, спортивного орієнтування, вузької спеціалізації, фотокартки, оціночні карти (карти зв'язків, туристського районування).
5. Зміст і принципи побудови легенд туристських карт і складання їх опису.
6. Завдання, які вирішуються при вивченні туристських карт.
7. Математична основа карт: геометричні закони побудови і геометричні властивості картографічного зображення.
8. Елементи карти: масштаб, геодезична основа і картографічна проекція.
9. Вимірювання відстаней між об'єктами і довжин прямих і звивистих ліній.
10. Вимірювання по картах площ ділянок.
11. Класифікація проекцій за характером спотворень, по виду нормальної картографічної сітки.
12. Обчислення розмірів спотворення географічних об'єктів на картах і внесення поправки у вимірянні по картах величин.
13. Способи картографічного зображення: значків або поза масштабних знаків.
14. Способи картографічного зображення: лінійних знаків, ізоліній, якісного фону, локалізованих діаграм, точковий, ареалів, ліній руху.
15. Спосіб картодіаграми і картограми.
16. Способи зображення рельєфу: ізоліній, перспективні малюнки, штрихи крутизни, тінвові штрихи, відмивання, спосіб горизонталей.
17. Побудова профілю рельєфу і його застосування.
18. Використання географічних карт при вивченні різних явищ (оглядові загальногеографічні і тематичні карти).
19. Комплексне географічне вивчення територій при аналізі туристсько-рекреаційного потенціалу регіону.
20. Використання топографічних карт при аналізі туристсько-рекреаційного потенціалу території.
21. Методика використання туристських карт при аналізі туристсько-рекреаційного потенціалу території.
22. Використання туристських карт при розробці проекту туристського, екскурсійного маршрутів.
23. Використання географічних карт при розробці проекту маршруту навчальної екологічної стежки та інших видів стежок природи.
24. Умовні знаки карт спортивного орієнтування.
25. Подібність і відмінність карти спортивного орієнтування та топографічної карти.
26. Масштаби карт спортивного орієнтування. Спеціальні умовні знаки, їх призначення.
27. Використання карт при орієнтації різних видів змагань зі спортивного орієнтування.
28. Використання картки при складанні дистанції «екологічного орієнтування» на місцевості.

29. Вимірювання напрямків і відстаней «по заданому напрямку» на карті спортивного орієнтування.

30. Методика створення туристської карти країни, регіону, міста та інших карт різних за охопленням території та призначенням.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч., Харків: Видавництво «Форт», 2010., 286 с. Божок А. П. Картографія / А. П. Божок, Л. Є. Осауленко, В. В. Пастух. – К. : Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2000. – 250 с.

2. Божок А. П., Осауленко В. В., Пастух В. В. Картографія : підручник. Київ : Фітосоціоцентр, 1999. 189 с.

3. Востокова А. В. Оформление карт и компьютерный дизайн / А. В. Востокова. – М. : Аспект Пресс, 2002. – 288 с.

4. Комисарова Т. С. Картография с основами топографии / Т. С. Комисарова. – М. : Просвещение, 2001. – 182 с.

5. Куприна Л. Е. Туристская картография : учеб. пособие / Л. Е. Куприна. – М. : Флинта : Наука, 2010. – 280 с.

6. Лапташкина А. М. Картография: конспект лекций / А. М. Лапташкина. – Чебоксары, 2001. – 140 с.

7. Матусевич К. Н. Математическая картография : пособие для учителей / К. Н. Матусевич, Н. К. Матусевич. – Ровно : ППФ «Волинські обереги», 2003. – 211 с.

8. Основи картографії: навчально-методичний посібник. Укл. Войславський Л.К. – Харків: ХНАМГ.2005. -39с.

9. Фокина А. А. Картография с основами топографии / А. А. Фокина. – М. : Гуманитарный издат. центр «Владос», 2005. -335 с.

10. Умовні знаки для топографічних карт і планів масштабу 1:500 - 1:5000.

11. Шевченко Р. Ю. Картографічні технології в туризмі: Навчально-методичний посібник / Р. Ю. Шевченко. – К.: КиМУ, 2014. – 79с.

12. Шевченко Р. Ю. Картографія : електронний підручник. Київ: ЦНМВ «Кий», 2015. 230 с.

13. Шульгина О. В. Картография с основами географии : словарь-справочник : учеб. пособие / О. В. Шульгина. – М. : Жизнь и мысль, 2001. – 272 с.

Додаткова література

1. Алаев Э. Б. Социально-экономическая география : понятийно-терминологический словарь / Э. Б. Алаев. – М. Мысль, 1983. – 350 с.

2. Берляндт А. М. Образы пространства : карта и информация / А. М. Берляндт. – М.: Мысль, 1986. – 177 с.
3. Бойко Х. С. Картографія та історія України: зб. наук. праць / Х. С. Бойко, Н. В. Бортняк, М. Г. Вавричин. – Л. : Вид-во М. П. Коць, 2000. – 340 с.
4. Веклич Л. М. Навчальні картографічні твори / Л. М. Веклич, В. В. Молочко // Вісник геодезії та картографії. - 2004. – №2. – С. 22-29.
5. Заруцкая И. П. Картографирование природных условий и ресурсов / И. П. Заруцкая. – М.: Недра, 1988. – 299 с.
6. Кучеренко Г. М. Рельєфні карти / Г. М. Кучеренко // Вісник геодезії та картографії. – 2004. – №2. – С. 47-49.
7. Топчилов М. А. Картография : практикум / М. А. Топчилов, Л. А. Ромашова. – Новосибирск : СГГА, 2000. – 49 с.